

1 או קורט לְבוּנָה מהלבונה הבאה עם המנחה, פְּסוּל, לפי שנמצא
2 הקומץ חסר מעט, וקומץ החסר פסול.
3 הגמרא מבארת מדוע הזכירה המשנה את כל הדוגמאות הללו.
4 שואלת הגמרא: כָּל הָיִי – כל אלו הדוגמאות שנקטה המשנה, שהם
5 צרור, גרגר מלח וקורט לבונה, לָמָּה לִי, ומדוע לא היה די שתכתוב
6 המשנה דוגמא אחת בלבד.
7 משיבה הגמרא: צְרִירָא – הוצרכה המשנה לכתוב את כל אלו, דָּאֵי
8 תָּנָא – שאם היתה שונה רק שאם עלה בידו צְרִיר שהקמיצה פסולה,
9 הייתי אומר שאין דין זה אלא בצרור, מְשוּם דְלָאוּ בַת הַקְרֵבָה הִיא
10 – שאין צרור שייך בהקרבה כלל, ועל כן אינו יכול להיחשב חלק מן
11 הקומץ, ונמצא שהקומץ חסר, אֲבָל אם עלה בידו מֶלֶח, דְּבַת
12 הַקְרֵבָה הִיא – שהוא שייך בהקרבה, שהרי אחר שהניחו את קומץ
13 על המזבח היו מולחים אותו, כאמור בתורה (ויקרא ב יג) יָבֵל קֶרֶבֶן
14 מִמֶּחֶתֶךָ בְּמֶלַח תְּמַלֵּחַ, ועל כן אֵימָא תְּתַבְּשֵׁר – שמא נאמר שתוכשר
15 המנחה בקומץ זה אף שהוא חסר, כיון שהמלח משלימו. משום כך
16 שנתה המשנה שאם עלה בידו גם גרגר מלח, שהקמיצה פסולה. וְאֵי
17 תָּנָא – ואם היתה המשנה שונה רק מֶלֶח, הייתי אומר שאין דין זה
18 אלא במלח, דְּלֵא אִיקְבַּע בְּהַדְרֵי מְנַחָה מְעִיקְרָא – שלא הוקבע בכלי
19 אחד יחד עם המנחה, כלומר שלא הונח עמה יחד שיחשבו כמנחה
20 אחת (לפי שְׂאִינָא מוֹלַח אֵלָא את הקומץ בְּלִבָּד, כפי שדרשו להלן
21 (ג) שהמנחה עצמה אינה צריכה מליחה), ועל כן אין המלח יכול
22 להשלים את שיעור הקומץ, אֲבָל אם עלתה בידו לְבוּנָה, דְּאִיקְבַּע
23 בְּהַדְרֵי מְנַחָה מְעִיקְרָא – שהוקבעה עם המנחה והושמה עמה בכלי
24 אחד להיות מנחה אחת, אֵימָא תְּתַבְּשֵׁר – שמא נאמר שתוכשר
25 המנחה בקומץ זה אף שהוא חסר, לפי שהלבונה משלימתו לשיעורה,
26 קָא מְשַׁמְעַ לָן – משמיעתנו המשנה שאין זה כך, שאף אם עלה בידו
27 קורט לבונה, שהקמיצה פסולה.
28 שנינו במשנה: אם עלה בידו צרור או גרגר מלח או קורט לבונה,
29 שהוא פסול, מְפִינֵי שְׂאִינָא חֲכָמִים שֶׁהַקּוֹמֵץ הַחֶסֶר או הַתֵּר פְּסוּל.
30 הגמרא מבררת מדוע לא נפסל הקומץ משום חציצה. שואלת
31 הגמרא: מָאֵי אִירְיָא – מדוע נקט התנא את טעם פסולו של הקומץ
32 שמעורב בו צרור וכדומה, שהוא דווקא מְשוּם שבכך הקומץ חֶסֶר
33 וְיִתְרָא, וְתִיּוֹבֵק לִיה – הלא בלא זה יש לפסול את הקומץ מְשוּם
34 חֲצִיצָה, שאם הדבר שנתערב נמצא בין יד הכהן לקמח, הרי הוא
35 חוצץ ביניהם, ואם הוא נמצא בתוככי הקומץ הרי הוא כחולק את
36 הקומץ לשני חלקים, ולא היתה המשנה צריכה לבאר את פסולו
37 משום שהקומץ חסר.
38 משיבה הגמרא: אֲמַר רַבִּי יְרֵמְיָה, מדובר שהיה הדבר שנתערב מִן
39 הַצֵּד של יד הכהן, כלומר, ביצידו של הקומץ כלפי חוץ, ולכך אינו
40 חוצץ בין יד הכהן לקמח או בין חלקי הקמח עצמו, ואין לפסול את
41 הקומץ אלא משום שהוא חסר בשיעור מקומו של אותו דבר
42 שנתערב.
43 הגמרא מבארת כיצד נעשית הקמיצה: אֲמַר לִיה אַבְיֵי לְרַבָּא, בִּיצֵד
44 קוֹמְצִין את המנחות. אֲמַר לִיה רבא לאבבי, בְּרִיקְמִצֵי אִינְשֵׁי – כאשר
45 רגילים בני האדם לקמוץ, כלומר בכל האצבעות.
46 אבבי הבין מדברי רבא שמעשה הקמיצה נעשה בכל האצבעות כולן,
47 ומקשה על כך: אִיִּתְיָבִיה – הקשה אבבי לרבא מברייתא האומרת
48 שכל אצבעותיו של אדם יש בהם שימוש לצורכי גבוה. זו, האצבע
49 הקטנה, ממנה מודדים את מדת הַזֵּרֶת האמורה בחושן שהיא שיעור
50 אורכו ורוחבו. זו, האצבע שלאחריה, ממנה מתחילה הַקְּמִיצָה,
51 וכאמור להלן. זו, האצבע שלאחריה, הארוכה מכולן, ממנה מודדים
52 את שיעור הַאֵמָה למדות בית המקדש שמודות כליו, שמקצה אצבע זו
53 עד סוף אמת היד הוא שיעור האמה. זו, האצבע שלאחריה, היא
54 הַאֲצָבָע שטובל הכהן בדם החטאות ומוח בה. זו, האצבע האחרונה,
55 היא הַגְּזֵרֶל, ובלשון תורה 'בוהן', שעליו נותנים מדם אשם המצורע
56 ומן השמן הבא עמו. הרי מוכח מברייתא זו שאין קומצים בכל
57 האצבעות, אלא רק מן האצבע השניה ואילך, ושלא כמשמעות דברי

רבא.

58 משיבה הגמרא: אֵלָא כוונת רבא באומר שכל האצבעות נצרכות
59 לקמיצה, היא לְהַשְׁוֹת את הקמיצה, כלומר שאמנם הקומץ הוא רק
60 מה שנאסף בין האצבעות קמיצה אמה ואצבע, אולם גם הזרת
61 והאגודל מסייעות לקמיצה, על ידי שהוא מוחק ומשווה בהן את
62 הקמיצה שלא היא הקמח מבצבץ ויוצא מוחץ לשלש האצבעות
63 האמורות (בְּלוֹמֵר קוֹמֵץ מֶלֶח הֵיךְ כְּדֵי שְׂלֵא יְהֵא הַקּוֹמֵץ חֶסֶר,
64 וְאַחַר כֵּךְ מוֹחֵק ומשווה את הקמיצה פְּאֲצָבָע קְטַנָּה מִלְּמַעְלָה וכן
65 באגודל מלמעלה).
66 שנינו בברייתא זו קמיצה, שהקמיצה נעשית מן האצבע השניה.
67 הגמרא מבארת כיצד היה הדבר נעשה, ומה מקורו. מבררת הגמרא:
68 הֵיכֵי עֵבֵד – כיצד עושה הכהן את הקמיצה. אומרת הגמרא: אֲמַר
69 רַב זוטרא בר מוֹכְיָה אֲמַר רַב, חוּפָּה [פושט] את שְׂלֵשׁ אֲצָבָעוֹתָיו,
70 הקמיצה האמה והאצבע, עַד שְׂמִינֵי עַל פֶּס יָדוֹ – עד שהן מגיעות
71 לכף היד, וְקוֹמֵץ בתוכן את הקמח.
72 הגמרא מסייעת לדברי רב מברייתא: תָּנָא נְמִי הֵבֵי – שנינו גם
73 בברייתא כן, נאמר (ויקרא ב ג) יָקְמִץ מִשֵּׁם מֶלֶח קוֹמְצוֹ, יָכוֹל הייתי
74 אומר שיש ללמוד מהפסוק שהקומץ יהיה מְכוּרְזֵין [מבצבץ] מצידי
75 האצבעות ובכך הוא מלא, תְּלִמּוּד לִזְמַר – מלמדנו הכתוב (שם ח)
76 יְהִירִים מִמֶּנּוּ בְּקוֹמְצוֹ, שרק מה שבקומצו ממש הוא הקומץ, ולא מה
77 שמבצבץ מן הצדדים. מבררת הברייתא: אֵי [אם] היה נאמר רק
78 'בְּקוֹמְצוֹ', יָכוֹל הייתי אומר שיקמוץ בְּרִאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו בלבד, שלא
79 יפשטן עד שתגענה לכף היד ככל שיוכל, אלא די בכל כמות קמח
80 שנכנסת בהן, תְּלִמּוּד לִזְמַר 'מֶלֶח קוֹמְצוֹ', שהיה הקומץ מלא. הָא
81 בִּיצֵד יעשה ויתקיימו שני המקראות הללו, חוּפָּה [פושט] שְׂלֵשׁ
82 אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ – עד שהן מגיעות לכף היד, וְקוֹמֵץ בתוכן את
83 הקמח, וּבְמַחְכָּת וּבְמַרְחֶשֶׁת שהקמיצה נעשית בהן לאחר שנאפו
84 בתנור ונפתתו, ואין הפתיחים דקים כקמח ועל כן בעת הקמיצה הם
85 מבצבצים ויוצאים מן הצדדים, מוֹחֵק ומשווה בְּגוֹדְלוֹ מִלְּמַעְלָה
86 וּבְאֲצָבָעוֹ קְטַנָּה [הזרת] מִלְּמַטָּה, ועל ידי כך מתקיימים שני
87 המקראות, שכיון שפשט אצבעותיו עד כף היד הרי זה 'מלא קומצו',
88 וכיון שאין הקומץ מבצבץ מן הצדדים הרי זה 'בקומצו' ולא יותר.
89 מסיימת הברייתא: וְקמיצה זו, שנעשית באופן האמור, זו היא עֵבֵדוּהָ
90 קֶשֶׁה שְׂבִמְקֶדֶשׁ, שקשה הדבר במנחות מחבת ומרחשת למוחק
91 ולהשוות את הקומץ מלמעלה ובמלמטה באופן מדויק עד שלא יהיה
92 לא חסר ולא יתר.
93 הגמרא מבררת את סיוע דברי הברייתא. שואלת הגמרא: וכי זו היא
94 העבודה הקשה ביותר שיש במקדש ותו לא – ואין עוד קשות
95 כמותה, וְהָאֵיכָא [הרי יש] את עבודת הַמְּלִיקָה שאף עליה אמרו
96 שהיא עבודה קשה שבמקדש. וְהָאֵיכָא את עבודת הַתְּפִינָה שאף
97 עליה אמרו שהיא עבודה קשה שבמקדש. משיבה הגמרא: אֵלָא
98 כוונת הברייתא שזו היא אחת מְעִבְדוֹת קְשׁוֹת שְׂבִמְקֶדֶשׁ, בנוסף
99 לעבודות מליקה וחפינה, שאף הן מעבודות הקשות שבמקדש הן.
100 הגמרא דנה בפרטים שונים באופן הקמיצה: אֲמַר רַב פֶּפְאָה, פְּשִׁיטָא
101 לִי שמה שנאמר (ויקרא ב ג) יָקְמִץ מִשֵּׁם מֶלֶח קוֹמְצוֹ, היינו שיקמוץ
102 בְּרִיקְמִצֵי אִינְשֵׁי – כפי שרגילים בני האדם לקמוץ, והיינו שיטה כף ידו
103 על צידה באופן שיכניס את צידו אצבעותיו בקמח עד שיכנס לתוך
104 ידו, ויקמוץ את אצבעותיו. בְּעֵי [ונסתפק] רַב פֶּפְאָה, בכמה אופני
105 קמיצה אם הם כשרים. קְמִץ בְּרִאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו, והיינו שהיתה כף
106 ידו פשוטה כלפי הקמח וכפף ראשי אצבעותיו לתוכו עד שנאסף בהן
107 מן הקמח וקמצן על כף ידו, מָאֵי [מהו הדין בזה]. ספק נוסף: קְמִץ מִן
108 הַצְּדִירִי, והיינו שהניח גב ידו על הקמח והולִיךְ ידו אילך ואילך עד
109 שמן הצדדים נכנס הקמח לתוך ידו, מָאֵי [מהו הדין בזה]. ספק נוסף:
110 קְמִץ מִמְּטָה לְמַעְלָה, שהפך גב ידו כלפי המנחה ותרכ אצבעותיו בה
111 וקמץ, מָאֵי [מהו הדין בזה]. מסיקה הגמרא: תִּיקוּ – יעמדו בעיות
112 אלו בספק, שלא נפשטו.

47 [אֲלֵעֹזֵר] כְּגוֹן שֶׁהַפְּרִישׁ לָהּ לְשֵׁם מִנְחָה זוֹ שְׁנֵי לֹגֵין שֶׁמֶן וְעֵירֵבם
 48 עִמָּה, שֶׁנֶּרְאִיתָ כְּשֵׁתֵי מִנְחוֹת.
 49 הַגִּמְרָא מְבִינָה מִדְּבָרֵי רַבִּי אֲלֵעֹזֵר שֶׁרַק שֶׁמֶן הַמֵּיּוּחָד לִמְנַחָה זוֹ יִכּוּל
 50 לְפוֹסְלָהּ, אֲבָל תּוֹסֶפֶת שֶׁמֶן אַחֵר [כְּגוֹן שֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁמֶן שֶׁל מִנְחָה
 51 אַחֲרָת] אֵינָה פּוֹסְלָתָּ, וּמִטַּעַם זֶה, דּוּקָא אִם הוֹסִיף לְהַפְרִישׁ לָהּ לֹג
 52 שֶׁלֶם שֶׁל שֶׁמֶן, כִּךְ שֶׁבֶסֶךְ הַכֹּל יֵשׁ שְׁנֵי לֹגִים, הַמִּנְחָה נִפְסְלָתָּ, אֲבָל אִם
 53 לֹא הוֹסִיף לָהּ אֲלָא חֲצִי לֹג שֶׁמֶן מִעֲבֵר לִלְוֹג הָרְאוּי לָהּ, אֵינָה נִפְסְלָתָּ,
 54 מִשּׁוֹם שֶׁחֲצִי הַלֹּג הַנוֹסֵף אֵינּוּ מִתְקַדֵּשׁ כֻּלָּל, שְׂאִין חֲצִי לֹג רְאוּי
 55 לְמִנְחָה, וְנִמְצָא שֶׁמֶעֲרַב עִמָּה שֶׁמֶן חוֹלִין, שֶׁכַּאמֹר אֵינּוּ פּוֹסֵל אֶת
 56 הַמִּנְחָה. הַגִּמְרָא מִקְשָׁה עַל דְּבָרֵיהּ וְלֹקְמָה – וְתַעֲמִיד כְּגוֹן דְּעָרִיב בָּהּ
 57 מַעַט שְׁמֵן דְּחוֹלִין [בְּנוֹסֵף לִלְוֹג שֶׁמֶן שֶׁלָּהּ] וְכֵן יֵשׁ לְהַעֲמִיד שְׁעִירֵב בָּהּ
 58 מַעַט שְׁמֵן דְּחֻבְרֵתָהּ – שֶׁל מִנְחָה אַחֲרָת.
 59 הַגִּמְרָא מְחַזְקָת אֶת הַקּוּשִׁיא: וְכִי תִּיקָא – וְאִם תֹּאמַר שֶׁרַבִּי אֲלֵעֹזֵר
 60 לֹא פִירֵשׁ אֶת הַמִּשְׁנָה כֵּן [שֶׁהוֹסִיף מַעַט שֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ]
 61 מִשּׁוֹם שֶׁבִּאֲמַת שְׁמֵן דְּחוֹלִין וְשְׁמֵן דְּחֻבְרֵתָהּ לֹא פָּסֵל אֶת הַמִּנְחָה,
 62 וְרַק רִיבּוּי שֶׁמֶן שֶׁהוֹפֵרֵשׁ לְשֵׁם מִנְחָה זוֹ פּוֹסֵל [מִתְקַיֵּף לָהּ רַב וּזְמַרָא
 63 בְּרַ מִזְבִּיחַ אֲלָא מְעַתָּה] אִי אִפְשֵׁר לִוְמַר כֵּן, שְׂאִם כֵּן מִנְחָתָּ חוֹמְאָ,
 64 שְׂאִסּוּר לְשֵׁם עֲלִיָּה שֶׁמֶן, וְשִׁנּוּי [לְקַמֵּן נִסָּ] דְּפָסֵל בָּהּ שְׁמֵן אִם שֵׁם
 65 עֲלִיָּה, הֵיכִי מִשְׁפַּחְתָּ לָּהּ – כִּיִּצַּד מוֹצֵא אֲתָהּ דִּין זֶה, אִי דִירָהָ הָא
 66 לִיתָ לָּהּ – אִם תֹּאמַר שֶׁשֵׁם עֲלִיָּה שֶׁמֶן הַמֵּיּוּחָד לָהּ הִלָּא אֵין לָהּ שֶׁמֶן,
 67 אִי דְּחוֹלִין וְדְּחֻבְרֵתָהּ – וְאִם שֵׁם שֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁל מִנְחָה אַחֲרָת, הָא
 68 אֲמַרְתָּ לֹא פָּסֵל – הִרִי אֲמַרְתָּ שֶׁשֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ אֵינָה פּוֹסֵל
 69 [וְאִי אֲמַרְתָּ דְּאֲפֵרִישׁ לָהּ שְׁמֵן כִּיּוֹן דְּלִיתָ לָּהּ שְׁמֵן כְּלָל חוֹלִין
 70 נִינְחָה]. אֲלָא עַל כִּרְחֻק צִרְיָן לִוְמַר שֶׁגַּם שֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁמֶן חֲבֵרְתָּהּ
 71 פּוֹסֵל בְּמִנְחָה. וְלִפִּי זֶה חוֹזֵרֵת הַקּוּשִׁיא, מִדּוּעַ הַעֲמִיד רַבִּי אֲלֵעֹזֵר אֶת
 72 מִשְׁנֵתֵינוּ דּוּקָא בְּשִׁנְתָּן בַּהּ שְׁנֵי לֹגִים שֶׁהַפְּרִישׁ לְשִׁמָּה, וְלֹא הַעֲמִיד
 73 בְּשֶׁהוֹסִיף בָּהּ מַעַט שֶׁמֶן חוֹלִין אוֹ שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ.
 74 מִתְרַצָּת הַגִּמְרָא: וְרַבִּי [אֲלֵעֹזֵר] לֹא מִיפְעִיָא קְאָמֵר –
 75 הַעֲמִיד אֶת הַמִּשְׁנָה בְּדֶרֶךְ 'אֵין צִרְיָן לִוְמַר' [כְּלוּמַר, שֶׁהַמִּשְׁנָה הִנִּיחָה
 76 אֶת הָאוּפֵן הַפְּשׁוּט וּפִירֵשָׁה רַק אֶת הַמְּחֻדָּשׁ], וְהֵינּוּ לֹא מִיפְעִיָא
 77 דְּתוֹסֶפֶת שֶׁמֶן חוֹלִין וְדְּחֻבְרֵתָהּ דְּפָסִיל אֶת הַמִּנְחָה, אֲכָל אִם הַפְּרִישׁ
 78 לָהּ שְׁנֵי לֹגִין לְשִׁמָּה, הוֹאִיל וְהָאִי חָזִי לִיָּה – לֹג זֶה רְאוּי לָהּ וְהָאִי
 79 חָזִי לִיָּה – וְכֵן הַלֹּג הַשְּׁנִי רְאוּי לָהּ, כְּלוּמַר כֹּל אֶחָד מִהַלֹּגִים רְאוּי לָהּ
 80 בְּפִנֵי עֲצֻמָּה, אִם כֵּן אֵימָא לֹא לִיפְסִיל – הִיָּה מְקוּם לִוְמַר שֶׁלֹּא תִפְסֵל
 81 הַמִּנְחָה עַל יַדֵּי כִךְ, קָא מְשַׁמַּע לָן שֶׁגַם זֶה פּוֹסֵל, וְלֹא רַק תּוֹסֶפֶת שֶׁמֶן
 82 חוֹלִין אוֹ שֶׁמֶן חֲבֵרְתָּהּ.
 83 הַגִּמְרָא מְבַרְרָת אֶת מְקוֹר דְּבָרֵי רַבִּי אֲלֵעֹזֵר: וּמִנָּה לִיָּה לְרַבִּי
 84 [אֲלֵעֹזֵר] הָא שֶׁשֶׁמֶן הַנוֹסֵף פּוֹסֵל אֶת הַמִּנְחָה כְּשֶׁעִירְבוּ עִמָּה
 85 אִפִּילוּ אִם הוּא שֶׁמֶן שֶׁהוֹפֵרֵשׁ לְשִׁמָּה. אֲמַר רַבָּא, מִתְנַתִּין קְשִׁיתִיָּה
 86 – לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה הוֹקֵשָׁה לוֹ, מָאִי אִירָא דְתֵנִי – מִדּוּעַ נִקֵּט הַתַּנַּא
 87 'רִיבָה שְׁמֵנָה' [וְהֵינּוּ רִיבָה אֶת הַשֶּׁמֶן 'שֶׁלָּהּ'] לִיתֵנִי – הִלָּא רְאוּי הִיָּה
 88 לְשִׁנּוֹת 'רִיבָה לָהּ שְׁמֵן, אֲלָא הָא קָא מְשַׁמַּע לָן דְּפִסְלָהּ אַף עַל
 89 גַּב דְּהַפְּרִישׁ לָהּ שֶׁמֶן בְּשִׁיעוֹר שְׁנֵי לֹגִין.
 90 שְׁנֵינוּ בְּמִשְׁנָה: חִיפְרָ לְבִזְזֵתָהּ פּוֹסֵל.
 91 הַגִּמְרָא מְבִיָּא מַחְלֻקֵת תַּנַּאִים בַּעֲנִין חֲסֵרוֹן לְבִזְזָה: תֵּנּוּ רַבְּנֵן
 92 בְּרִייתָא, לְבִזְזָה שֶׁחִפְרָה וְעִמְדָה עַל קוֹרְטָא – חֲתִיבָה אָתָּה, הַמִּנְחָה
 93 פְּסוּלָהּ, וְאִם עִמְדָה עַל שְׁנֵי קוֹרְטֵין הַמִּנְחָה בְּשָׂרָה, דְּכָרִי רַבִּי הִוְדָּה,
 94 רַבִּי שְׁמַעוֹן אֲוִמָר אִפִּילוּ אִם עִמְדָה עַל קוֹרְטָא אֶחָד בְּשָׂרָה אוֹלָם
 95 פְּחֹת מִכָּאן פְּסוּלָהּ.

1 הגמרא דנה בפרטים שונים באופן החפינה: אָמַר רַב פֶּפְא, פְּשִׁיטָא
 2 לִי שִׁמָּה שֶׁאֲמַרָה תוֹרָה בְּקִטְרוֹת שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים (ויקרא טו ים) וְלִקְחָ
 3 וְגו' וּמִלָּא הַפְּנִי קִטְרַת סַמִּים דְּקָה וְהִבִּיא מִבֵּית לְפָרְכָתָּ, כּוּוֹנְתָה
 4 שִׁיחֹן בְּרַחֲמֵי אִינְשֵׁי – כְּפִי שְׁבִנֵי הָאָדָם רִגִּילִים לְחַפּוֹן, וְהֵינּוּ
 5 שִׁיכְנִיס צִידֵי יָדָיו לְתוֹךְ הַקִּטְרוֹת וִיקָרְבֵם זֶה לִזֶּה. בְּעֵי –[נִסְתַּפֵּן רַב
 6 פֶּפְא בְּכַמָּה אוֹפְנֵי חֲפִינָה, אִם הֵם כְּשֵׁרִים. תְּפֵן בְּרִאשֵׁי אֲצַבְעוֹתֵינוּ,
 7 שֶׁתַּחַב אֶת רֵאשֵׁי אֲצַבְעוֹתֵינוּ מִקְטוֹרֵת וְאִסַּף מִמֶּנָּה לְתוֹךְ חוֹפְנֵינוּ, מָהוּ
 8 שֶׁתּוֹעִיל חֲפִינָה זוֹ. סַפֵּק נוֹסֵף: בְּפִן מֶן הַצְּדִין, שֶׁהֵנִיחַ גַּב יָדוֹ עַל
 9 הַקִּטְרוֹת וְהַכְּנִיס אֶת הַקִּטְרוֹת מִצִּידֵי יָדָיו, בִּין אֲצַבַע לְאֲגוּדֵל, לְתוֹכָן,
 10 מָהוּ שֶׁתּוֹעִיל חֲפִינָה זוֹ. סַפֵּק נוֹסֵף: תְּפֵן בְּיָד זוֹ בְּפִנֵי עֲצֻמָּה וְכִיד זוֹ
 11 בְּפִנֵי עֲצֻמָּה, וְתִרְבֵּן זוֹ אֲצֵל זוֹ, מָהוּ שֶׁתּוֹעִיל חֲפִינָה זוֹ. מִסִּיקָה
 12 הַגִּמְרָא: תִּיקוּ – יַעֲמִדוּ בַּעֲיֹת אֲלוֹ בִּסְפֵק, שֶׁלֹּא נִפְשְׁטוּ.
 13 הַגִּמְרָא מְבִיָּא סַפֵּק אוֹדוֹת קִידוּשׁ קוּמִין: בְּעֵי רַב פֶּפְא, דְּבִקְיָה
 14 [–דִּיבְקוּ וְהַצְּמִידוּ] לְקוּמִין בְּרַפְּנִיָּה דְּמִנָּה [–בְּרַפְּנוֹת הַכֹּלִין] מִבְּפִנִים
 15 לְקִדְשׁוֹ, מָאִי [–מָהוּ הַדִּין בּוֹהַ], וְצִדְדֵי הַסַּפֵּק הֵם הָאֵם רַק תּוֹךְ בְּלִי
 16 בְּעֵינֵין [–צִרְיָכִים אֲנוּ] עֲבוּר קִידוּשׁ כְּלִי, וְהָאֵיכָא – וְהִרִי מִתְקִיִים דְּבַר
 17 זֶה גַם כִּשְׁלֹא הִנִּיחוּ בְּשׁוּלֵי הַכֹּלִי אֲלָא הַצְּמִידוּ לְדַפְנוֹתֵינוּ, שֶׁהִרִי הוּא
 18 בְּתוֹךְ הַכֹּלִי וְדִי בּוֹהַ, אוֹ דְּלָמָא [–שִׁמָּה] תְּנַחָה בְּתוֹכּוֹ שֶׁל הַכֹּלִי בְּעֵינֵין
 19 [–צִרְיָכִים אֲנוּ], וְלִיכָא – וְאֵין זֶה מִתְקִיִים כְּאֵן, מֵאַחַר שֶׁלֹּא הִנִּיחוּ
 20 בְּשׁוּלֵינוּ. מִסִּיקָה הַגִּמְרָא: תִּיקוּ.
 21 סַפֵּק נוֹסֵף: בְּעֵי מַר בְּרַב אִשֵׁי, תְּפִיכָה לְמִנָּה וְדְּבִקְיָה לְקוּמִין
 22 בְּאַרְעֵיתָא דְּמִנָּה – הַפֵּךְ אֶת הַכֹּלִי וְדִיבֵק [–הַצְּמִידוּ] אֶת הַקוּמִין אֶל
 23 קִרְקַעִית הַכֹּלִי מִבְּחוּץ, וְבִאּוּפֵן שֵׁשׁ שֶׁם תּוֹךְ וּבֵית קִיבּוּל, מָאִי [–מָהוּ
 24 הַדִּין בּוֹהַ], שְׂאִף שְׂאֵב הִנִּיחַ אֶת הַקוּמִין בְּכֹלִי, אוֹלָם לֹא בְּתוֹכּוֹ אֲלָא
 25 מֵאַחֲרָיו, וְצִדְדֵי הַסַּפֵּק הֵם הָאֵם רַק תְּנַחָה בְּתוֹכּוֹ שֶׁל הַכֹּלִי בְּעֵינֵין
 26 [–צִרְיָכִים אֲנוּ], וְהָאֵיכָא – וְהִרִי מִתְקִיִים דְּבַר זֶה גַם בְּהִנְחָה בְּתוֹךְ שֵׁשׁ
 27 בּוֹ מֵאַחֲרָיו, אוֹ דְּלָמָא [–שִׁמָּה] הִנְחָה בְּתִיקְנוֹ שֶׁל הַכֹּלִי בְּעֵינֵין
 28 [–צִרְיָכִים אֲנוּ], וְלִיכָא – וְאֵין זֶה מִתְקִיִים כְּאֵן, מֵאַחַר שֶׁלֹּא הִנִּיחוּ
 29 בְּתוֹכּוֹ כְּדֶרֶךְ הַהִנְחָה בְּכֹלִי זֶה. מִסִּיקָה הַגִּמְרָא: תִּיקוּ.
 30 **מִשְׁנָה**
 31 בְּמִשְׁנָה הַקּוּדְמַת (י.) שְׁנֵינוּ, שֶׁהַקּוּמִין חֲסֵר, כְּלוּמַר שֶׁנִּקְמַץ בְּאוּפֵן בּו
 32 קִמֵץ הַכּוֹן אֶת אֲצַבְעוֹתֵינוּ כְּשִׂאֵינֵן מִגִּיעוֹת עַד סוֹף כַּף הַיָּד, וְכֵן הַקּוּמִין
 33 הֵיטֵר, כְּלוּמַר שֶׁנִּקְמַץ בְּאוּפֵן בּוֹ קִמֵץ בִּיד גְּדוּשָׁה וְהֵאֲצַבְעוֹת אֵינֵן
 34 מִגִּיעוֹת עַד כַּף הַיָּד כֻּלָּל, שְׁנֵי קִמְצִים אֲלוֹ פְּסוּלִים הֵם. מִשְׁנֵתֵינוּ
 35 פּוֹתַחַת בְּפִירוּשׁ אוּפֵן הַקְּמִיצָה הַכְּשֵׁר.
 36 בְּיָצַד הוּא עוֹשֶׂה אֶת עֲבֹדַת הַקְּמִיצָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַקּוּמִין לֹא חֲסֵר
 37 וְלֹא יֵתֵר, מִכְּנִיס צִידֵי אֲצַבְעוֹתֵינוּ בְּקִמְצָה וְדוּחַק בְּקִמְצָה וְנִכְנַס לְתוֹךְ יָדוֹ
 38 וּפּוֹשֵׁט אֶת אֲצַבְעוֹתֵינוּ עַל כֹּל פֶּסֶד דָּוִ, כְּלוּמַר, שֶׁתִּגְעַנֵּה עַד סוֹף כַּף
 39 הַיָּד, וְהַקִּמְצָה שְׁבִתוּכֵן הוּא הַקּוּמִין שִׂאֵינוּ לֹא חֲסֵר וְלֹא יֵתֵר.
 40 הַמִּנְחוֹת הַקְּרִיבוֹת לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ טַעוּנוֹת לֹג שֶׁמֶן וְקוּמִין לְבִזְזָה.
 41 הַמִּשְׁנָה מְבַאֲרָת אֶת דִּין הַמִּנְחָה שֶׁשִּׁינָה בַּהּ מִהַשְׁעִיר הַקְּצוּב לְשֶׁמֶן
 42 וְלְבִזְזָה: רִיבָה שְׁמֵנָה, וְהֵינּוּ עֵירֵב בַּהּ שֶׁמֶן מִעֲבֵר לְמִדָּה, אוֹ חִפְרָ
 43 שְׁמֵנָה אִפִּילוּ כֹל שְׁהוּא, אוֹ חִיפְרָ לְבִזְזֵתָהּ כֹּל שְׁהוּא, פְּסוּלָהּ.
 44 **גִּמְרָא**
 45 שְׁנֵינוּ בְּמִשְׁנָה שֶׁמִּנְחָה שְׂרִיבָה שִׁמְנָה פְּסוּלָהּ, הַגִּמְרָא מְבַאֲרָת דִּין זֶה.
 46 מְבַרְרָת הַגִּמְרָא: הֵיכִי דְּמִי רִיבָה שְׁמֵנָה. אָמַר רַבִּי (אֲלֵעֹזֵר)

ינוסח המברק לקראת חג הפורים ה'תשכ"ז

שבת זכור דמחיית עמלק ופורים שמח והתועדויות פעילות.

כל שהוא, קא משמע לן רבי יוחנן שאין לומדים משאר המנחות.
 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בענין לבונה הבאה בפני עצמה:
 פלוגי בה – נחלקו בענין זה רבי אמי ורבי יצחק נפחא, חד אמר,
 מחלוקת התנאים היא דווקא בלבונה הפאה עם המנחה אבל
 בלבונה הפאה בפני עצמה דברי הכל צריך קומץ בתחילה וקומץ
 בסוף. וחד אמר, במחלוקת בזה כף מחלוקת בזה.
 שנינו במשנה: חיסר לבונתה [פסולה].
 הגמרא מביאה סתירה בין משנה לברייתא. מדקדקת הגמרא: משמע
 שדווקא אם חיסר לבונתה פסולה, הא יתיר – אבל אם חוסף בה
 לבונה מעבר למידה, המנחה פשוטה, ומקשה הגמרא: והתניא – והרי
 שנינו בברייתא יתיר – אם חוסף לבונה המנחה פסולה.
 מתרצת הגמרא: אמר רמי בר חמא, בברייתא מדובר בגזן שהפריש
 לה שני קמצין של לבונה, וכיון שריבה יותר מדאי פסולה, אבל מה
 שדייקנו מהמשנה שאם ריבה כשרה, היינו כשהוסף בה פחות
 מקומץ לבונה.
 הגמרא מרחיבה בדין ריבוי הלבונה: ואמר רמי בר חמא, הפריש לה
 – למנחה שני קמצין של לבונה (שהוא השיעור הפוסל) ואכר אחר
 מהן קודם קמיצה, לא הוקבעו שני הקמצים עם המנחה, אלא קומץ
 אחד בלבד הוקבע עמה וכן הוא דינה ולפיכך כשירה, אבל אם אבד
 הקומץ הנוסף אחר קמיצה ובשעת הקמיצה היו שם שני קמצים של
 לבונה, הוקבעו שניהם עם המנחה ולא מועיל מה שנאבד הקומץ
 המיותר, ופסולה וכמו שלמדנו לעיל שמנחה שהפריש לה שני
 קמצים של לבונה פסולה.
 דין דומה בענין הלבונה של לחם הפנים: ואמר רמי בר חמא, הפריש
 ארבעה קמצין של לבונה לשני בויכין של לחם הפנים, ואכרו שנים
 מהן קודם סילוק בויכין, לא הוקבעו הקמצים המיותרים, וכשר,
 אבל אם אכרו לאחד סילוק בויכין, הוקבעו ארבעת הקמצים, ופסול
 משום ריבוי בדין לבונה שהוכפלה בשיעורה.
 מקשה הגמרא: הא תו למה לי – מדוע חוסף רמי בר חמא לפרש דין
 לחם הפנים, הלא היינו תד – זהו הדין הראשון שהשמיע לענין שאר
 מנחות (שלא נאבד קומץ הלבונה המיותר לפני הקמיצה לא הוקבע
 המנחה כשירה, ואם נאבד אחרי הקמיצה הוקבע המנחה פסולה)
 ופשוט הדבר שסילוק הבויכים הוא כקמיצת המנחה. מתרצת
 הגמרא: מהו דתימא – היה מקום לומר שיש לחלק בין קמיצה
 לסילוק בויכים, שביין דבריר קומץ דידה – שכיון שקומץ הלבונה
 של לחם הפנים הוא מבורר ועומד בפני עצמו, לפיכך ביין שהגיע
 זמנה לפירוקה – כיון שהגיע הזמן לסלק את הבויכים במאן דפירקה
 דמאן – הרי הם כאילו מסולקים, וממילא הוקבעו שני הקמצים
 המיותרים שבבויכים ובאו ליד פסול, קא משמע לן שאין אומרים
 כן, ואין הקמצים המיותרים נקבעים על ידי הגעת הזמן אלא על ידי
 סילוק הבויכים.

משנה

החושב בשעת הקרבה לאכול מהקרבן או להקטיר ממנו לאחר הזמן
 הראוי, עושה את הקרבן פיגול, והיינו שהקרבן נפסל והאוכל ממנו
 חייב כרת, וכן החושב בשעת העבודה לאכול או להקטיר מחוץ
 למקום הראוי פוסל את הקרבן, אלא שבמחשבה זו של חוץ למקומו
 אין חייבים כרת על אכילתו, שלא כבמחשבת חוץ לזמנו. המשנה
 עוסקת בפרטי דינים של פסולי מחשבה אלו.
 תקומץ את המנחה על מנת לאכול שיריה פחויז לעזרה (שאינו זה
 המקום הראוי לכך) או לאכול פזית משיריה פחויז, להקטיר קומצה
 פחויז לעזרה או פזית מקומצה פחויז, או להקטיר לבונתה פחויז,
 הקרבן פסול ואין בו כרת על אכילתו.
 והקומץ על מנת לאכול שיריה למחר, שהוא לאחר הזמן הראוי, או
 פזית משיריה למחר, וכן הקומץ על מנת להקטיר קומצה למחר או
 פזית מקומצה למחר, או להקטיר לבונתה למחר,

הגמרא מקשה סתירה בדברי רבי שמעון: והתניא בברייתא, (רבי
 שמעון אומר) קומץ המנחה ולבונה שחסר אחד מהם כל שהוא,
 פסול, וברייתא זו דברי רבי שמעון היא, וקשה, שהרי לעיל מבואר
 שלדעתו אינה נפסלת אלא כשנחסרה ועמדה על פחות מקורט.
 מתרצת הגמרא: תני – תקן את הברייתא (האחרונה) ושנה בה קורט
 לבונה שחסר כל שהוא פסול. והיינו כדברי רבי שמעון לעיל.
 תירוצ נוסף: ואיבעית אימא – ואם תרצה תאמר שאין, בברייתא
 הראשונה, מדובר בלבונה הפאה עם המנחה, ואם חסרה ועמדה על
 קורט כשירה לרבי שמעון, שכן למד מגזירת הכתוב (לקמן בגמרא)
 ופאן, בברייתא כשירה, בלבונה הפאה בפני עצמה, כגון המתנדב
 ואומר 'הרי עלי לבונה', שדינו להביא מלוא קומץ לבונה על המזבח
 (לקמן קט), ואם חיסר אפילו כל שהוא פסול, שלגבי זה לא נאמרה
 גזירת הכתוב שלמד ממנה רבי שמעון.

הגמרא מסכמת את שיטות התנאים בדין חסרון הלבונה: אמר רבי
 יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן, ישנן שלש מחלוקות – שלש שיטות
 בדבר, שבמשתנינו שנינו 'חיסר לבונתה פסולה', ומשמע שאפילו אם
 לא נחסרה אלא כל שהוא פסולה, וסתם משנה רבי מאיר היא, נמצא
 שרבי מאיר סבר קומץ בתחילה, והיינו שבשעת הקמיצה (שהיא
 תחילת העבודה) צריך שיהיה בכלי קומץ שלם של לבונה, וקומץ
 בסוף, והיינו שגם בשעת ההקטרה צריך שלא תחסר הלבונה כלום,
 ורבי יהודה בברייתא לעיל סבר שצריך קומץ לבונה בתחילה
 (בשעת הקמיצה), ושני קרמין בסוף, שאם נחסרה הלבונה לאחר
 הקמיצה אין המנחה נפסלת אם נותר ממנה שני קרטים, ורבי שמעון
 סבר שצריך קומץ לבונה בתחילה (בשעת הקמיצה) וקורט אחר
 בסוף.

מבארת הגמרא: ושלשתן מקרא אחד דרשו, שנאמר (ויקרא ו ח)
 'הרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלכנה אשר
 על המנחה והקטיר', וגו', רבי מאיר סבר שאינה כשירה עד דאיתא
 ללבונה דאימקעה פתרי מנחה מעיקרא – עד שתהיה בשעת
 ההקטרה כל הלבונה שהוקבעה יחד עם המנחה מתחילת עבודתה
 (קמיצה), ורבי יהודה סבר, 'כל' ואפילו תד קורט – ממה שכתוב
 'כל הלבונה' יש ללמוד שאין צריך בשעת ההקטרה אלא קורט אחד
 בלבד, משום ש'כל' משמע כל שהוא, ובאה התיבה 'את' (וזאת כל
 הלבונה) לרבות עוד קורט אחר, ולמדנו שבסך הכל צריך שני
 קרטים בשעת ההקטרה. ורבי שמעון 'את' לא דריש – אינו דורש
 את התיבה 'את', אך לגבי הפירוש של 'כל הלבונה' טובר כרבי
 יהודה, שמשמע אפילו כל שהוא, והיינו קורט אחד.

הגמרא מצמצמת את המחלוקת: ואמר רבי יצחק בר יוסף אמר רבי
 יוחנן, מחלוקת בלבונה הפאה עם המנחה, אבל בלבונה הפאה
 בפני עצמה דברי הכל קומץ בתחילה וקומץ בסוף, ואם חסר כל
 שהוא, פסולה, ולרבי איצטריד' זאת כל הלבונה אשר על המנחה'
 (ש) ללמד דבתרי מנחה אין בפני עצמה לא – שדין זה שאין צריך
 קומץ שלם, כפי שלמדנו מפסוק (זה) נוהג בלבונה שעם המנחה אבל
 לא בלבונה שבאה בפני עצמה.

הגבלה נוספת במחלוקת התנאים: ואמר רבי יצחק בר יוסף אמר
 רבי יוחנן, מחלוקת בלבונה הפאה עם המנחה אבל בלבונה הפאה
 בבויכין, והיינו בלבונה של לחם הפנים, דברי הכל צריך שני קמצין
 (קומץ לבונה בכל בוך) בתחילה – משעת סדור לחם הפנים ובויכי
 הלבונה, ושני קמצין בסוף – בשעת הקטרתם. שואלת הגמרא:
 פשימא שכן הדין ומדוע הוצרך רבי יוחנן להשמיע זאת, שהרי לגבי
 הלבונה של לחם הפנים לא כתוב 'כל', ואין מקור להכשיר בפחות
 משיעורה (שהוא שני קמצים). משיבה הגמרא: מהו דתימא – היה
 מקום לומר ביין דבתרי לחם אתיא – כיון שהבויכים באים עם לחם
 הפנים, ב'אשר על המנחה' דמאן – מתקיים בזה מאמר הכתוב 'אשר
 על המנחה', שבלבונה זו באה יחד עם המנחה, ויש לומר שדיא בכלל
 מה שכתוב בשאר המנחות 'זאת כל הלבונה' שדרשו משם שמספק